

Arapçada İşaret Zamirleri: Bir Keřif Yolculuęu

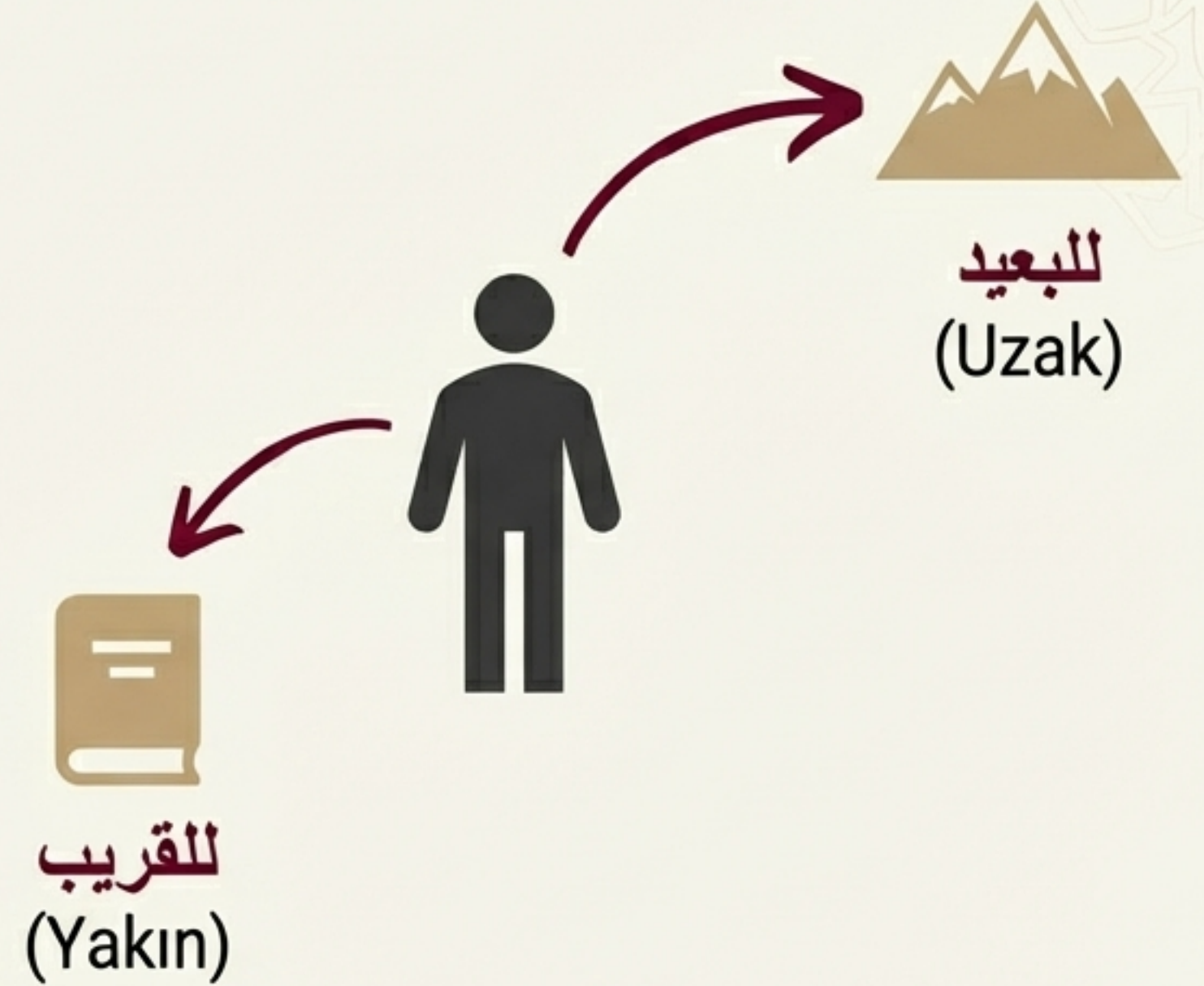
18. Ünite: اسم الإشارة Kaideleri Adım Adım

Yol Haritamız

- 1. Tanışma: İşaret Zamiri (اسم الإشارة) Nedir?
- 2. Yakın Plan: Yakındaki Varlıkları İşaret Etme
- 3. Ufka Bakış: Uzaktaki Varlıkları İşaret Etme
- 4. Uzman Notları: İ'rab Durumları ve Uyum Kuralları
- 5. Pratik Zamanı: Örnekler ve Alıştırmalar

Etrafımızdaki Dünyayı Tanımlamak

- **Temel Kavram:** İşaret zamirleri, belirli bir kişiyi, nesneyi veya yeri işaret ederek göstermeye yarayan isimlerdir.
- **İşlevi:** Cümlede bir varlığı “işte bu” veya “işte şu” diyerek belirginleştirir.
- **Temel Ayrım:** Arapçada bu zamirler temel olarak ikiye ayrılır: Yakın için kullanılanlar (القريب) ve Uzak için kullanılanlar (البعيد).

İlk Adım: Yakın ve Eril (هَذَا)

Kural: هَذَا (hâzâ): Yakın mesafedeki tekil ve eril (müzekker) varlıklar için kullanılır.

هَذَا كِتَابٌ.

(Bu bir kitaptır.)

هَذَا طَالِبٌ.

(Bu bir öğrencidir.)

Dişil Varlıklar ve Önemli Bir Kural (هذه)

Kural 1: هذه (hâzihi): Yakın mesafedeki tekil ve dişil (müennes) varlıklar için kullanılır.

هذه سَيَّارَةٌ. (Bu bir arabadır.)

Önemli Not - Kural 2: هَذِهِ aynı zamanda akılsız varlıkların çoğulları (cem' gayr âkil) için de kullanılır.

هَذِهِ كُتُبٌ. (Bunlar kitaplardır.)

İkil ve Çoğul Formlar: Yakın Mesafe

İkil (Dual)

Kural: هَذَانِ (hâzâni):
Yakın, ikil, eril.

Örnek: هَذَانِ طَالِبَانِ. (Bu ikisi öğrencidir.)

Kural: هَاتَانِ (hâtâni):
Yakın, ikil, dişil.

Örnek: هَاتَانِ طَالِبَتَانِ. (Bu ikisi kız öğrencidir.)

Çoğul (Plural)

Kural: هَؤُلَاءِ (hâulâi): Yakın, çoğul, **sadece akıllı varlıklar (insanlar)** için.

Örnek: هَؤُلَاءِ مُهَنْدِسُونَ. (Bunlar mühendislerdir.)

Yakın İşaret Zamirleri: Bir Bakışta

Sayı (Number)	Eril (Masc.)	Dişil (Fem.)
Tekil (Singular)	هَذَا	هَذِهِ
İkil (Dual)	هَذَانِ	هَاتَانِ
Çoğul (Plural)	هَؤُلَاءِ (Akıllı)	هَٰؤُلَاءِ (Akılsız)

Ufka Bakış: Uzak ve Tekil (ذَلِكَ / تِلْكَ)

Kural: Uzak mesafedeki tekil varlıklar için kullanılır.

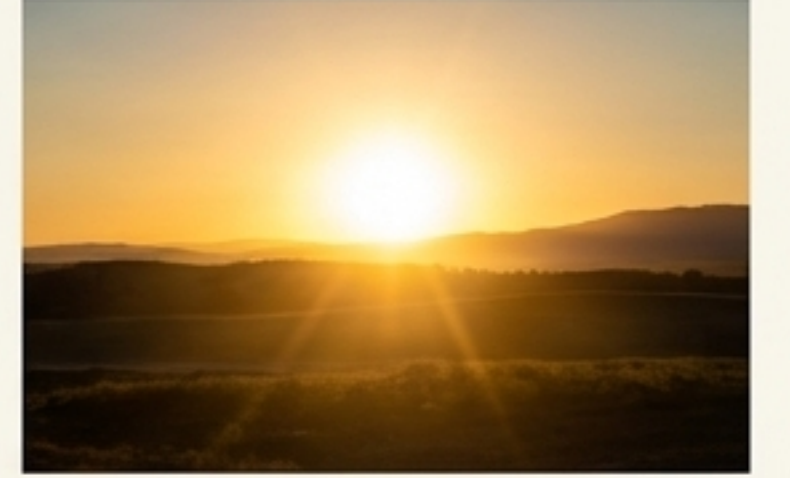
Eril:

ذَلِكَ (zâlike) ->
ذَلِكَ قَمَرٌ.
(Şu bir aydır.)

Dişil:

تِلْكَ (tilke) ->
تِلْكَ شَمْسٌ.
(Şu bir güneştir.)

Pekiştirme:

تِلْكَ aynı zamanda uzak mesafedeki akılsız çoğullar için de kullanılır.
تِلْكَ جِبَالٌ. (Şunlar dağlardır.)

Uzaktaki Gruplar (أولئك)

Kural: أولئك (ulâike): Uzak mesafedeki çoğul ve **sadece akıllı varlıklar (insanlar)** için kullanılır.

أُولَئِكَ فَلَا حُونَ. (Şunlar çiftçilerdir.)

Uzak İşaret Zamirleri: Bir Bakışta

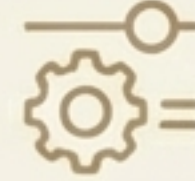
Sayı (Number)	Eril (Masc.)	Dişil (Fem.)
Tekil (Singular)	ذَٰلِكَ	تِلْكَ
Çoğul (Plural)	أُولَٰئِكَ (Akıllı)	تِلْكَ (Akılsız)

Uzman Notları: Cümledeki Yeri ve İ'rabi

Kural 1: Mebnî (Çekimsiz)

İkil formlar (هذان/هاتان) dışındaki tüm işaret zamirleri **mebnîdir**. Yani cümledeki konumları (ref, nasb, cer) ne olursa olsun sonları değişmez.

Kural 2: Mu'rab (Çekimli)

İkil formlar (هذان/هاتان) **mu'rabdır**. Cümledeki konumlarına göre sonları değişir.

Ref Hali (Yalın Hal): جَاءَ هَذَانِ الرَّجُلَانِ.
sonu **-ân** ile

Nasb/Cer Hali (İsmin -i / -e Hali):

رَأَيْتُ هَذَيْنِ الرَّجُلَيْنِ.
sonu **-eyn** ile

Uyumun Gücü: `ال` Takısı Kuralı

İşaret Sıfatı (Sıfat Tamlaması)

İşaret zamirinden sonra ال takılı (marife) bir isim gelirse, sıfat tamlaması oluşur ve anlam tamamlanmamıştır.

هَذَا الْكِتَابُ

-> Bu kitap

(Cümle bitmemiştir: "Bu kitap... güzeldir.")

İsim Cümlesi

İşaret zamirinden sonra ال takısız (nekra) bir isim gelirse, isim cümlesi (mübteda-haber) oluşur ve anlam tamamlanmıştır.

هَذَا كِتَابٌ

-> Bu bir kitaptır.

(Cümle bitmiştir.)

Şimdi Pratik Zamanı!

1. طَالِبٌ مُّجْتَهِدٌ

هَذَا: Cevap

2. سَيَّارَاتٌ سَرِيعَةٌ

هَذِهِ: Cevap veya تِلْكَ

3. رَأَيْتُ الْمُهَنْدَسِينَ فِي الْمَوْقِعِ

هُؤُلَاءِ: Cevap veya أُولَئِكَ

4. طَائِرَتَانِ كَبِيرَتَانِ

هَاتَانِ: Cevap

Yolculuğun Özeti: Anahtar Bilgiler

- ✓ İşaret zamirleri **yakın** (القريب) ve **uzak** (البعيد) olarak ikiye ayrılır.
- ✓ İşaret edilen ismin **cinsiyetine** (eril/dişil) ve **sayısına** (tekil/ikil/çoğul) tam uyum sağlar.
- ✓ **Akılsız çoğullar** için daima tekil-dişil formlar (هذه / تلك) kullanılır.
- ✓ **Akıllı çoğullar** için özel formlar (هؤلاء / أولئك) kullanılır.
- ✓ İkili formlar (هذان/هاتان) hariç hepsi **mebnîdir** (son harfin harekesi değişmez).

Teşekkür Ederim

Bir sonraki ünite de görüşmek üzere: الْمُؤَصَّلَةُ السَّمَاءُ
